

toda ter svinčnike; to podjetje podpirajmo vsi zavedni Slovenci! Vsak si naj omisli te užigalice, vsak narodni Slovenec, osobito pisatelj naj se posluži tega svinčnika. S tem bomo pokazali »Svoji k svojim« in pot zaprli »Südmarki«. — Gosp. Lavoslav Perko, naš domači kipar pri Sv. Trojici, je kaj okusno izrezljal podobo Marije Device, brezmadežno spočete, za našega trgovca Lovra Kranjca, ki ima slovensko-nemški napis; da bi le bil tudi v srečo narodnjak! — O naši pošti in drugih razmerah, posebno o nekem modrižu, drugopot. —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar pridejo ta teden na gornje Stajarsko na lov. — V ponedeljek se je zopet sešel državni zbor, da se posvetuje nadalje o državnem proračunu. Vsprejel je poglavje o visokih in srednjih šolah; celjska slov.-nemška gimnazija pa je žal, propadla. — Drugi shod krščanskih socializmov se vrši na Dunaju dne 31. januarja in 1. februarja. — Bojda dobimo nove topove, ki bodo stali 80 do 100 milijonov. Strašna novica za davkoplacilce!

Češko. Ker dr. Srb ni hotel vsprejeti županstva, bil je v soboto praškim županom izvoljen Mladoček dr. Podlipny. — V Trutnovi se ustanovi dvojezično okrožno sodišče, ker mu bodeta pripadala tudi dva češka okraja.

Stajarsko. Nemški liberalci in nacionalci so si kaj dobri v deželnem zboru. Vsi so v enem klubu, čegar načelnik je grof Attems, prejšnji deželni glavar. »Gliha vkup štriha«. — »Krščanska kmečka zveza« je priredila več shodov okoli Gradca. Hudo ruje zoper vrle konservativce, kar pač ni krščansko.

Koroško. V novi slov. šoli v Velikovcu se je dne 30. decembra božičnica vrlo dobro obnesla. Stariši so se že tokrat prepričali, koliko koristi bodo imeli njih otroci od te šole. — Celovski mestni zastop je podaril »Südmarki« 50 gl., torej polovico več, kakor druga leta.

Kranjsko. Ne samo v Ljubljani, ampak tudi v Trzinu so se začeli šopiriti socialni demokratje. Dne 28. decembra je namreč neki socialistični apostol z Dunaja ali iz Gradca oznanjeval novi nauk v Trzinu. — Most čez Krko v Novem mestu bodo začeli graditi začetkom meseca marcija.

Primosko. V Ajdovščini je priredil deželni odbornik dr. Tuma shod svojim volilcem. Vsi so s svojim zastopnikom prav zadovoljni. — Isterski deželni zbor se prenese prihodnje leto iz lahonskega Poreča v Pulj. Tukaj bodo slov. poslanci vsaj življenja varni.

Ogerko. Na novoletno častitko liberalne stranke je rekel grof Banffy, da se pogodba v Avstrijo mora dognati, toda pogodba ne sme biti kako darilo. No, mi Avstrijci zahtevamo samo pravico. Tudi Ferdinand Zichy, vodja krščanske ljudske stranke, je govoril o novem letu ter med drugim priporočal tudi enakopravnost vseh narodov. Kdor tega noče priznati, ni pravi kristjan. Ste slišali, dunajski krščanski socialisti?

Vnanje države.

Rim. Umrli je neapoljski kardinal Sanfelice v 63. letu svoje dobe, katerega niso čislali samo sv. oče, ne izrečeno ljubilo neapolitansko ljudstvo, ampak tudi visoko spoštoval nemški cesar Viljem II.

Francosko. Pri volitvah v senat ali gosposko zbornico so republikanci pridobili osem novih mandatorov, katere so zgubili monarhisti, prijatelji kraljestva.

Radikalci pa niso ničesar pridobili, dasi so se pred volitvami močno širokoustili.

Belgijsko. Ker vlada ne more dognati postave o občni vojaški dolžnosti, hoče sedaj uvesti meščanske garde. Bržčas pa se bode tudi temu protivila večina poslancev.

Nemško. Vlada je prepovedala vsem poljskim vojakom poljski govoriti v službi in v kasarnah. Ubogo nemstvo, da si v taki nevarnosti! — V »blaženem rajhu« je letos po zimi blizu pol milijona delavcev brez dela in jela.

Rusko. Car Nikolaj je o novem letu častital predsedniku francoske republike, ter pristavil: »V najprijetnejšem spominu na ravno minolo leto ostanejo mi trajno oni čarobni dnevi, ki sem jih preživel v vaši lepi domovini.« — Car je ukazal, da se splošno ljudsko štetje začne dne 28. januarja.

Bolgarsko. Knez Ferdinand je podelil našemu ministerskemu predsedniku, grofu Badeniju, veliki križec Aleksandrovega reda. — Oni častniki, ki so se udeležili zarote zoper kneza Aleksandra in pobegnili na Rusko, so pomiloščeni in dobijo pokojnino.

Turško. Turek se je počasneji od polža. Dasi je že pred tedni sultan pomilostil Armence, vendar so jih dozdej iz ječ izpustili samo 107, nad 400 pa še mora vzdihovati po ostudnih ječah.

Špansko. Oni dan so na Kubi ustrelili 13 ustašev. S tem se pač ondotno ljudstvo ne pomiri. Sicer so pa tudi Španci z generalom Weylerjem vedno bolj nezadovoljni, ter zahtevajo, naj vojni minister Azcaraga postane poveljnik na Kubi.

Za poduk in kratek čas.

V podzemeljskem Rimu.

(Piše Fr. Kovačič.)

Lani smo si v božičnem času ogledali Rim, ki nas spominja žalostnih časov pred rojstvom Kristusovim; povedal sem tudi cenjenim čitateljem, kaj nas posebno v Rimu spominja rojstva Gospodovega. Primerno je, da si letos ogledamo Rim, ki nas spominja prvih časov po rojstvu Kristusovem.

Na božični praznik se razlega veličastna pesem: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« Toda hitro drugi dan obhajamo praznik mučenca sv. Štefana, ki je zaradi Kristusa bil preganjan in kamenjan. Kje je tedaj tisti mir, katerega so angelji pri rojstvu Odrešenikovem napovedali ljudem? — Za mir se mora kristijan krvavo bojevati, če ga hoče imeti, ker Kristus je rekel: »Na svetu bode te preganjanje trpelo, toda ne bojte se, jaz sem svet premagal.« Ravno Rim je poglavitno bojišče, na katerem so verniki Kristusovi bili strašen boj dolgih 300 let in naposled — slavno zmagali.

Globoko pod zemljo je popisana zgodovina prvih krščanskih časov, tukaj je mesto večnega miru, kjer so izmučena trupla borilcev Kristusovih našla svoj zadnji počitek. Ti podzemeljski prostori, ki kakor venec okrožujejo Rim, se imenujejo katakombe. Katakombe ali grobi starih kristijanov niso vse skupaj, marveč so raztresene ob glavnih cestah, ki vodijo iz Rima. Najimennejše so katakombe sv. Kalista. — Tjekaj vabim drage čitatelje, da me v duhu spremljajo. — Povedal bom pač jako malo. O katakombah so učeni možje že napisali velikanske knjige, toda mi moramo biti kratki, ker imamo malo časa in prostora.

Pot v Kalistove katakombe nas vodi čez Kapitól

in mimo fora, katera sem lani opisal. — O neki priliki sem prav zgodaj mahal v Kalistove katakombe maševat. Dasi se mi je mudilo in je bilo mrzlo, vendar so se mi noge nehoté ustavile vrh Kapitóla. Prekrasen prizor se mi je razgrnil pred očmi, kakoršnega niti najboljši slikar ne bi mogel iznisliti.

Spodaj, na vznožju Kapitóla, je ležal forum s svojimi razvalinami; gosta tema je še objemala nemo, razdrto zidovje, da bi človeka lahko strah bilo. V ozadju fora — nekoliko višje — se je belil slavolok cesarja Tita, ki je razdejal Jeruzalem. Ta slavolok je nema priča, kako strašno se je izpolnilo preročstvo Gospodovo nad Judi, da jih bodo neverniki odgnali v sužnost in Jeruzalem razdejali, da ne bo kamen na kamenu ostal.*)

Za slavolokom Titovim se je pa vzdigovalo kakor pošast v polmraku ogromno zidovje koloséja ali nekdanjega rimskega gledišča, kjer so kristijane pred zverino metali. — Daleč tam v ozadju proti vzhodu pa so se videle v jutranjem svitu modre albanske gore. Zdelo se je, da celi vzhod gori. Vrhovi gôr so žareli, srednji in spodnji deli so bili jasno in temno modri, doli pod nogami na nizkem foru pa je bila še nočna tema. Zvezde na nebu so bledele, a po mestu je vladal še nočni mir, le zvonovi so tu in tam z nekakim pretresljivim glasom vabili k prvim sv. mašam. Nemo sem zrl nenavaden prizor, ki mi je vzbujal mnoge misli, ravno ker sem bil na potu v katakombe.

Nizko v dolini je ležal mrtvi forum v temi, nebo na vzhodu pa je žarelo, kakor ogenj; zdelo se je, da se luč in tema bojujeta med seboj. Ravno tako vam je bilo v tistem času, ko so v Rimu nastale katakombe. Iz Jutrovega je sijala vedno močnejše močna zarja prihajajočega solneca krščanske vere in omike, kateri je Sin božji prinesel iz nebes. Toda forum t. j. paganski svet je še ležal v temi in ni se dal motiti v svojem spanju. Začel se je hud boj med lučjo in temo, med krščanstvom in paganstvom, kateremu svet ne pozna jednekega. Naposled je pa vendar zmagala svetloba in jasno solnce krščanske vere in omike je zasijalo po vsem svetu.

A pojdemo dalje. Pot do katakomb sv. Kalista iznaša dobro uro in je precej dolgočasen, ker na obeh straneh zapira visok zid razgled. Toda če se človek zamisli v prejšnje čase, ne more mu biti dolgočasno. Cesta, po kateri korakamo je jedna najimenitnejših, kar so jih človeške roke napravile. Imenuje se Apijevega cesta, ker jo je leta 312. pr. Kr. sezidal Apij Klavdij. Rimljani so jo imenovali »kraljico cest« (regina viarum). In po pravici.

Na nobeni drugi cesti se ni odigralo toliko imenitnih dogodkov, kakor na Apijevi. Dober del zgodovine velikanske rimske države je združen z Apijevo cesto. Tod so se zmagoviti vojskovodje vračali v večno mesto in gnali s seboj zaslužnjene narode, po tej cesti je teklo v Rim bogastvo skoro celega sveta. Sijajne palače in templji so stali ob Apijevi cesti. Zunaj mesta so se pa na obeh straneh vrstili krasni grobovi rimskih velikašev. Toda od vse te slave ni ostalo nič, kakor razvaline. Palače in templji so izginili, razmetano kamenje leži vse navzkriž, tu in tam še stojé kupi zidanic, nekdanjih bogatih grobov; na njih si je sedaj tu in tam Lah postavil svojo kočó.

»Kraljica cest« je izgubila svoj nekdanji venec, vendar jo še sedaj smemo po pravici imenovati »kraljico«. Razven palestinskih, zlasti jeruzalemskih cest, ni za kristijana bolj imenitne ceste, kakor Apijeve. Kr-

*) Na znotranjem delu še nam iz kamena izklesane podobe kažejo, kako se Tit vozi na zmagoslavni kolih in kako zvezane Jude žene v Rim. En del najdejo čitatelji naslikan v letošnjih »Zgodbah sv. pisma« str. 229.

ščanski Rim je dal veliko večjo in trajnejšo čast, kakor paganski. Za ostanke paganskih grobov se danes ne vé, čegavi so bili, pač ne vlečejo ná-se vsakega ptujca priprosta podzemeljska pokopališča starih kristijanov.

(Dalje prih.)

Smešnica. Neki slovenski župan je pisal nekemu nemškutarskemu tesarskemu mojstru te-le vrstice: »Vaši tesarji so delo zgotovili. Pridite si torej po denar, pa prinesite seboj kolek za pobotnico!« — Mojstra pa ni bilo po denar. Za več tednov pride k njemu župan, da ga vpraša, zakaj ga ni. »Veste, reče nemškutarski mojster, nisem si upal, ker ste mi pisali, naj prinesem seboj kol, da me bodete ž njim namazali za popotnico.«

Razne stvari.

Domače. (Imenovanje.) Milostivi knezoškof so imenovali konzistorijalnim svetovalcem preč g. J. Heržiča, prošta na Pluju, za duhovne svetovalce pa veleč. gg. dekane, dr. L. Gregoreca pri Novi cerkvi, Jak. Čafa pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo, Avg. Hecl-a v Marenbergu in Henrika Verka na Vidmu.

(P. n. deležniki) katol. tiskovnega društva za lavant. školijo dobijo z današnjo številko stenski koledar za leto 1897. brezplačno.

(Celjska slov. - nemška gimnazija) je v torek propadla v državnem zboru. Ni čuda, saj je manjkalo 146 poslancev, med temi osem Hrvatov in dva Slovence. S tem pa ta gimnazija ni pokopana, ampak naučni minister mora jeseni na nemški gimnaziji celjski ustanoviti slovenske paralelke, kakoršne so v Mariboru!

(Volilcem po mestih, trgih in kmetih!) Nedavno so svetli cesar potrdili postavo, vsled katere dobijo volilno pravico v mestni ali kmečki skupini vsi oni, ki plačujejo štiri goldinarje direktnih davkov.

(Najvišje potrjenje.) Svetli cesar so potrdili izvolitev dr. H. Schmidererja načelnikom in J. Bancalarija podnačelnikom okrajnega zastopa mariborskega.

(Nov uradni list) v nemškem in slovenskem jeziku bode izdajalo celjsko okrajno glavarstvo za vse šestere sodnijske okraje. Izhajal bode kot tednik. Cena tri goldinarje.

(Že spomlad?) Pri Igli pod Solčavo se je pretekli teden našel bujno cvetoč lapuh in nekoliko nižje pa rumene trobentice. Kaj ne, redka prikazen?

(Ponesrečil se je) Jernej Šipec, lesotržec in kmet v Trziču pri Slatini. V noči starega leta se je vozil iz Krapine, zavozil, zvrnil in prišel pod voz. V jutru so našli mrtvega tik ceste blizu Sv. Roka.

(V Rogatcu) se je vgnezdil legar. Zahteva le čvrste žrtve najboljših let. V teku dobrih 14 dnij so umrle v neki družini tri sestre za to boleznijo.

(Občinska volitev) se je vršila dné 4. januarija v Tokačevem pri Slatini. Slovenci so zmagali sijajno v vseh treh volilnih razredih. Nemškutarji so poslali na volišče svoje vohune, a volitve se niso udeležili. Le-tu je njih slavi odklenkalo za vselej.

(V župniji Rajhenburg) je bilo pretečeno leto rojenih 213 otrok, 107 dečkov in 106 deklet. Umrlo jih je 158, in sicer 79 moškega in 79 ženskega spola. Porochenih je bilo 46 parov. Povprečno število rojenih zadnja štiri leta je 201, umrlih pa 126. Najstarejša oseba, ki je lani umrla, je bila stara 87 let.

(Iz Rajhenburga.) Dné 27. decembra so sklicali socijalisti shod v Ivačičevi gostilnici. Posebno je bobnal neki Lojze, v katerega žilah se pretaka turlanska kri. Pridigoval je demokrat iz Celja ter delil časnik